

DONAR LA VIDA PER A DONAR VIDA

Presentem un breu resum de les meditacions que el teòleg de Cristianisme i Justícia J. I. González Faus impartirà els dies 5, 6 i 7 d'abril del 2012, a l'Església del Sagrat Cor dels Jesuïtes (c. Casp, núm. 27, Barcelona).

Dijous Sant

«L'Eucaristia com a programa d'entrega»

Podem preparar-nos revivint la dura experiència d'haver passat dies o setmanes esperant una notícia que temíem que fos negativa: el diagnòstic d'alguna malaltia, les notícies sobre algun ésser estimat desaparegut o la sentència d'algun judici... Jesús viu una experiència semblant els darrers dies de la seva vida: tant, que ha decidit pujar a Jerusalem per veure si les coses s'aclareixen d'una vegada. L'aparent èxit inicial ha estat seguit per quatre dies en què els fets s'han anat complicant i empitjorant. Doncs bé, en aquest context Jesús decideix celebrar un sopar amb els seus. Un sopar és sempre una celebració festiva: l'esperança de Jesús segueix tan intacta que està disposat a acceptar qualsevol desenllaç que vingui. Perquè el contingut d'aquesta esperança és la fe en l'amor. Diem que el dijous sant és el dia de l'amor fratern, però no percebem que, precisament per això, és també el dia de l'esperança inamovible.

I, on es fa visible aquest amor? En el gest que fa Jesús en aquell sopar. Pren el pa, símbol ancestral de la necessitat humana, el parteix i el reparteix. Després pren la copa, símbol avial de l'alegria humana, i la passa. En la necessitat compartida i en l'alegria comunicada es resumeix tota la vida anterior de Jesús i tota la tasca ulterior dels seus seguidors i d'aquells que volen anunciar-lo. Aquest gest és el seu memorial i ha de ser repetit com a actualització del seu record: allà estarà ell sempre amb nosaltres, en aquest sopar marcat per la necessitat que es comparteix i l'alegria que es comunica. I la repetició o actualització d'aquell sopar que nosaltres anomenem eucaristia (acció de gràcies) ha de conduir-nos a convertir en eucaristia tota la nostra vida: convertida en signe de la gratuïtat que comparteix la necessitat i comunica l'alegria.

L'eucaristia no és, doncs (no ho pot pas ser!), un mer acte de culte que oferim a Déu per tenir-lo content i que ens deixi seguir “amb la nostra”: és el compromís concret de convertir la nostra vida en gestos de necessitat compartida i d'alegria comunicada. Fer-ho d'una altra manera, va avisar sant Pau, «ja no és celebrar la Cena del Senyor» (1Co 11). Per això el Vaticà II va reclamar molta més participació del poble en la celebració eucarística. I en això (com en moltes altres coses) no l'hem obeït, com si pretenguéssim salvaguardar la superioritat d'una casta sacerdotal amb accés exclusiu a misteris tan sagrats. A vegades aquesta participació és més difícil per la massificació de moltes de les nostres misses. Però almenys no hauriem d'oblidar que quan anem a missa anem a reunir-nos «al voltant de la taula del Senyor». Molts catòlics fan la sensació d'anar a missa com aquell que va a un banc o a un caixer automàtic: primer han de fer una estona de cua o d'espera i després, quan els toca a ells, treuen el capital de gràcia que desitjaven i se'n tornen a casa seva. No comprenen que és una manca de respecte que, quan Déu em convida a asseure'm amb ell a taula, em quedi jo en un racó esperant només el moment d'agafar la meua part i anar-me'n.

Des d'aquí podem passar una estona a Getsemaní i veure com aquella esperança que semblava tan forta defalleix: Jesús s'enfonsa i demana ser alliberat del que l'espera. Tot i això, no s'enganya ni busca raons per a fugir; simplement reconeix la seva debilitat davant Déu, i així surt d'aquell pou tan profund: no de cop (com Pau en la seva conversió), sinó suaument i gairebé sense adonar-se'n.

Divendres Sant

«La creu, resum d'una vida entregada»

El primer que convé destacar és que a Jesús no el maten els dolents sinó els (oficialment) bons. No el van condemnar els publicans, ni les prostitutes, ni els samaritans, ni els leprosos impurs... sinó els grans sacerdots i el sanedrí, amb l'ajuda del governador civil. Traduït en paraules actuals: no el maten els ateus, ni els comunistes ni els islamistes, sinó la mateixa institució eclesiàstica amb la complicitat de l'imperi. Urs von Balthasar fa la següent descripció del Calvari. El Papa (Pere) l'ha negat; els bisbes (els apòstols) han fugit; el poble que quatre dies abans cridava «hosanna al fill de David», ara crida «crucifica'l». Qui resta al Calvari? Un deixeble com a excepció i unes poques dones. Qui l'ha ajudat a carregar la creu? Un de fora (Simó de Cirene). Ara bé, la passió de Crist és la passió del món perquè recapitula totes les creus de la història. I hem de preguntar-nos si, en els calvaris d'avui, no passa exactament el mateix.

Després d'això convé quedar-se una bona estona mirat la creu. Per a molts ulls és només la imatge d'un de tants “terroristes” que eren arrossegats pels carrers de

---

Jerusalem camí del Gòlgota. Nosaltres ens podem preguntar com és que, de tots ells, només la imatge i el nom d'aquest ha sobreviscut a l'espessor dels temps i ha arribat a nosaltres, fins al punt de seguir-nos congregant. I, encara més, preguntar-nos si de veritat crec que aquell crucificat que cridava: «Déu meu, per què m'has abandonat?» era el mateix Déu. Adonar-nos de com és de difícil confessar això i arrelar-nos profundament en aquesta fe. La frase de Tertul·lià: crec *quia absurdum* (ho crec perquè és absurd) no és una frase general sobre les relacions entre fe i raó com a vegades ens volen fer creure. Aquesta frase és pronunciada davant el Jesús anorreat. Crec que aquell crucificat era Déu? Ho crec perquè és absurd. I això significa: ho crec perquè aquella creu revela la increïble, l'absurda dimensió de l'amor de Déu als éssers humans que, quan torcem i fem malbé la seva creació, no ens destrueix, sinó que ve a nosaltres per compartir amb nosaltres les conseqüències del nostre pecat. I podem acabar amb aquest text d'un conegut teòleg japonès (K. Kitamori): «el missatge que afirma que el Fill de Déu ha mort és dels més inaudits. Si no ens colpeix el fet que Déu ha mort, què podrà fer-ho? L'Església ha de guardar viva aquesta admiració i sorpresa. No obstant això, l'Església i la teologia han refredat aquesta admiració». I en aquest missatge no és admirable només el fet, sinó també la manera com Déu ha mort. Jesús crida: «Déu meu, per què m'has abandonat?», per a més tard, des d'aquesta profunda experiència de l'abandonament de Déu, tornar a cridar: «Pare, a les teves mans poso la meua vida». Un cristià pot (ha de) pensar senzillament que aquest salt de l'abandonament de Déu a les mans del Pare ha estat el moment més decisiu de tota la història humana, i lamentar la banalització que hem fet avui els cristians de la creu, convertint-la en un penjoll (o en una arma!), arrencant-ne el Crucificat.

Dissabte Sant **«Una vida renovada»**

Podem començar també aquest dia recordant una altra experiència molt humana: imaginem que tornem de l'enterrament d'una persona estimada. Una persona que ha viscut una temporada llarga de lluites i temors, amb un tractament pesat, amb moments d'optimisme, moments de temor, etc., fins a aquest instant darrer en què diem en el nostre interior: «ja està». Tot ha acabat i, després de tanta lluita, ha acabat malament. Qui no ha tornat alguna vegada del cementiri amb un estat d'ànim semblant?

Des d'aquí mirem un moment com baixen del Gòlgota Maria, el deixeble estimat i les poques dones que estaven al peu de la creu: tot s'ha acabat. I no s'ha acabat com voldriem.

Nosaltres ens assemblem a aquell petit grup de fidels, però amb una diferència: sabem que la vida de Jesús només va acabar malament en aparença. No parlarem

---

aquí de la resurrecció, però sí que cal evocar-la perquè la nostra vida creient se situa en aquest interregne que hi ha entre la mort de Jesús i la seva posterior resurrecció. Per això diu Urs von Balthasar que la vida cristiana necessita d'una bona teologia de dissabte sant: una reflexió profunda sobre aquesta situació que ens constitueix: se'n n'ha anat el Senyor i encara no tenim el Ressuscitat... Cal acceptar aquesta absència, després de percebre-la en molts aspectes de la nostra vida. Però a la vegada cal reconstruir l'esperança perquè sabem que la Pasqua de demà il·lumina la creu encara que no l'elimina. I aquesta esperança és doble: és l'esperança d'una victòria sobre el mal i la injustícia; és també una victòria sobre la mort.

La resurrecció de Jesús, segons repeteix el Nou Testament, inclou, precedeix i anticipa la nostra pròpia resurrecció: en primer lloc implica la resurrecció i la reivindicació de totes les víctimes d'aquesta història cruel, "recapitulades" en la mort injusta de Crist (com deia sant Ireneu en el segle II). Però implica també el perdó i la transformació dels botxins: d'aquells més directes, responsables últims de la seva mort, i d'aquells còmplices indirectes que som tots nosaltres i que sovint fugim dels crucificats de la terra o ens neguem a reconèixer-los.

Però, a més a més d'una victòria sobre la injustícia, esperem una victòria sobre la mort. La mort ja no té el mateix sentit per a nosaltres i es converteix en un nou naixement. Néixer és un trauma, en el ventre matern estàvem còmodes i ben alimentats, encara que fóssim cecs i desconexedors de la llum, dels altres i de tot el nostre entorn. Quan ens toca sortir d'allí plorem perquè temem que ho perdrem tot. Però aquest plor es converteix més tard en alegria o en promesa. La nostra vida es converteix així en un embaràs conscient i lliure. Està a la nostra mà convertir-nos en ciutadans de la vida futura. Per això es canta amb raó que «no hi ha resurrecció si (abans) no hi ha in-surrecció». Però en aquest embaràs comptem amb l'exemple del Germà gran que ens ha precedit i creat aquest camí. Per això ens és donat aquest dissabte, mentre esperem la llum del diumenge: «Beneït el matí que porta la gran notícia / de la teva presència jove en la glòria i el poder / la serena certesa amb què el dia proclama / que el sepulcre de Crist és buit».

